

Onderwerp: verslag bewonersbijeenkomst ten aanzien van de Transitievisie Warmte (TVW)
8 september '21

De avond begon met een openingswoordje van Remko Sanders, projectleider voor de Transitievisie Warmte (TVW) van de gemeente Midden-Delfland. Daarop volgde onze wethouder Sonja Smit, zij nam de inwoners mee in het verhaal omtrent de ambities en doelstellingen van het Rijk van 2030 en 2050 en de ambitie van Midden-Delfland. Vervolgens nam adviesbureau Over Morgen ons mee door de meer technische aspecten van de TVW en de onderbouwing van onze keuze voor het hybride (spijtvrije) pad.

De TVW wordt door iedere gemeente opgesteld. Het omschrijft de uitgangspunten voor de gemeente, het tijdsplan en de daarbij passende route voor de gemeente en de opties die het beste passen bij de context van de gemeente. Het opstellen van de TVW is een gezamenlijk traject, waarbij veel verschillende stakeholders betrokken zijn, zoals EnergieC, Wonen Midden-Delfland, Capturam/Westlandinfra, provincie Zuid-Holland, de meedenkgroep en inwoners. Samen gaan we opzoek naar alternatieven voor aardgas en geven we richting voor de energietransitie op de lange termijn.

Uitgangspunten binnen de gemeente zijn dat de transitie realistisch en haalbaar moet zijn, we leren door te starten, we de inwoners betrekken, de kernwaarden van Cittaslow worden uitgedragen, we integraal werken en gebruik maken van koppelkansen. De startmotoren van de transitie zijn – in onze ogen – naast de woningcorporatie ook de inwoners van Midden-Delfland, we gaan samenwerken en onze handen ineenslaan en zoeken actief naar regionale afstemming.

Tijdens de inwonersavond zijn de inwoners meegenomen in de keuze voor het scenario 'het spijtvrije transitiepad'. De bedoeling van dat pad is om de woningen in Midden-Delfland tussen nu en 2030 zoveel mogelijk transitiegereed te maken. Dat wil zeggen dat er allerlei maatregelen getroffen kunnen worden om de vraag naar aardgas zo laag mogelijk te houden, door bijvoorbeeld isoleren. Vervolgens kan dan tussen 2030 en 2050 de definitieve overstap gemaakt worden naar verschillende aardgasvrije opties. De transitiekaart voor Midden-Delfland is tot stand gekomen door kaarten met alternatieve warmteopties en kosten van verschillende bronnen en databestanden te vergelijken. Het warmte alternatief kan dus per locatie verschillen.

Voor de gemeente is een transitiekaart opgesteld. Hierover zijn we met onze inwoners in gesprek gegaan. De belangrijkste uitkomsten hiervan vind je hieronder:

“Waarom zijn er geen harde verplichtingen? Moeten we niet meer doen? Bijvoorbeeld stellen dat minimaal 50% van de woningen al transitie gereed en/of aardgasvrij moeten zijn in 2030.”

Momenteel heeft de gemeente geen instrumenten en middelen tot haar beschikking om van inwoners te eisen dat zij hun woning transitie gereed maken. Als gemeente zetten wij maximaal in op het activeren en ondersteunen van inwoners op hun route langs het

spijtvrije pad. Het sleutelwoord hierbij is draagvlak. De gemeente probeert zoveel mogelijk draagvlak te creëren, pragmatisch samen te werken en mensen uit te nodigen om het gesprek aan te gaan. De gemeente neemt hierbij een faciliterende rol aan om inwoners met overige stakeholders en marktpartijen te verbinden. De gemeente gaat actief opzoek naar meerdere partners, zodat we meer duidelijkheid kunnen geven over o.a. subsidies en installateurs en daarmee tot goede motiverende en stimulerende concepten te kunnen komen.

“De boodschap mag groener, er gebeurt nog te weinig, laten we samen onze schouders eronder zetten.”

Wij zien het als gemeente als een positief signaal dat dit de ‘kritiek’ was op onze boodschap over de transitievisie warmte. Deze boodschap zet ons aan het denken. Ondanks het feit dat een sterk sturend en verplicht instrumentarium ontbreekt, gaan wij kijken hoe wij een heldere, aansprekende en stimulerende ambitie kunnen stellen. We vinden het belangrijk om hierbij realistisch te blijven. De gemeente heeft geen instrumenten en ook geen middelen om inwoners te dwingen om achter hun eigen voorkeur maatregelen te treffen. Dat is ook niet voor iedere inwoner even haalbaar. Er zijn ook inwoners die juist graag sneller willen en van de gemeente een actievere houding en aanpak verwachten. Daar houden wij rekening mee.

“Wat levert de transitie ons op kijkend naar de toekomst?”

Dat is voor iedereen verschillend. Door de aanwezigen werd aangegeven dat er niet alleen naar materiële zaken gekeken moest worden ‘wat kost het’, maar juist ook: ‘wat levert het mij op.’ Woningeigenaren hebben behoefte aan heldere rekenvoorbeelden passend bij verschillende investeringen en terugverdientijden. Voor veel woningeigenaren zal dit richtinggevend zijn bij investeringen in de eigen woning. Anderen geven aan dat inwoners hun woning ook zouden moeten willen verduurzamen omdat zij zich betrokken voelen bij de doelstellingen uit het Klimaatakkoord. Zij wijzen erop dat we voor onze kinderen en kleinkinderen toch een betere wereld willen achterlaten. In haar stimulerende, voorlichtende en faciliterende rol moet de gemeente inspelen op beide soorten motivaties.

Start bij de ‘willing few’, doe als gemeente onderzoek naar wie alvast willen, hoeveel dat er zijn en kwantificeer meer, wees vooral duidelijk waar je heen wilt en hoe.

Vanuit de inwoners wordt gevraagd om betere kwantificatie van de aanpak. Welke wijk eerst? Hoe gaan we dat doen? Wat is het streven van de gemeente? Wie gaan dat doen? Onderbouw het. We zouden als gemeente kunnen gaan inventariseren wie binnen de gemeente al willen starten en die krachten bundelen. De succesverhalen kunnen we delen, door verschillende excursies te organiseren, waarbij inwoners kunnen vertellen hoe zij hun woning transitie gereed of aardgasvrij hebben gemaakt. Ook werd gevraagd naar gemeentelijke subsidies voor bijvoorbeeld isolatie. Wij hebben hier als gemeente geen budget voor.

Wat heeft u als inwoner nodig om met stappen met aardgasvrij aan de slag te kunnen gaan?

- Denk als gemeente na over je vergunningverlening. Mensen krijgen soms een afwijzing voor de bouw of verbouwing van een mooi duurzaam project. Dat werkt erg demotiverend.
- Faciliteer een goede, duidelijke informatievoorziening d.m.v. uitbreiden webpagina. Denk aan een kennishub, beslisboom en/of delen succesverhalen.
- Denk als gemeente na hoe je mensen kan bereiken die niet mee willen doen

Welke belemmeringen ziet u om met stappen naar aardgasvrij te gaan?

- Kosten, subsidie en terugverdientijd
- Duidelijkheid
- Ambitieniveau van de gemeente: geef per jaar aan wat het streven is. Hoeveel woningen wil je als gemeente dat jaar van het aardgas af hebben en transitie gereed maken? Kwantificeer dit beter. Kijk naar de data op gemeenteniveau.

Ten slotte: we zijn als gemeente dankbaar voor de opbouwende dialoog die we hebben gehad tijdens de bewonersavond en nemen de opbrengst mee in de TVW die ter vaststelling aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. Het verslag van deze bijeenkomst wordt gepubliceerd op de website van de gemeente.